

گفتمان بین الادیان

و مشکلات فرهنگی تایلند در گفت و گو با فرا پایم کالایانو^(۱)

پسادهاهی (PHRA PHisadhamma) مربوط به مقامات ارشد مذهبی بودایی دریافت کرد و از مراکز علمی دانشگاهی مختلف داخل و خارج تایلند نیز دارای عناوین و مدارج افتخاری عالی می‌باشد. آقای فراپایم به دلیل نقطه نظرات و دیدگاه‌های اصلاحی و منتقدانه خود نسبت به برخی سنت‌های رایج مذهبی در این کشور و همچنین نظام اداری و مدیریتی دستگاه مذهبی بودایی در تایلند چهره‌ای جنجالی و صاحب نام به شمار می‌رود. ایشان در بسیاری از مناظرات و برنامه‌های مذهبی تلویزیونی و مطبوعاتی این کشور حضور فعال دارد، هم‌اینک در مؤسسه مذهبی و خیریه متعلق به خود هر روزه در جمع علاقه‌مندان و هوادارانش به ایراد وعظ و سخنرانی می‌پردازد. وی دارای تألیفات متعددی است از

آنچه در پیش رو دارید گفت و گو با مانک فرا پایم کالایانو^(۱) از رهبران ارشد مذهبی بودایی تایلند است که حاوی اطلاعات مفیدی در خصوص گفتمان بین الادیان و مسائل و مشکلات فرهنگی در آن کشور می‌باشد.

این دیدار در تاریخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۸ در معبد wat suna kaew انجام گرفته است.

آقای فراپایم کالایانو - از چهره‌های سرشناس و منتقد دستگاه مذهبی بودایی در تایلند - در آوریل ۱۹۴۹ در wat suna واقع در استان Nonhaburi متولد گشت. تحصیلات مذهبی خود را در مدارس و مؤسسات آموزشی مذهبی بودایی تا دوره‌ی عالی پشت سر گذارد و در سال ۱۹۸۶ با تشکیل مؤسسه مذهبی suna kaew وارد فعالیت‌های اجتماعی شد.

وی در سال ۱۹۹۵ عنوان عالی

جمله کتاب «وطن فروشان» که اخیراً توسط وی تألیف و نشر یافته است. در این کتاب به افشای نقش برخی از سرمایه داران تایلندی در واگذاری زمین‌ها و شرکت‌ها به سرمایه داران خارجی می‌پردازد.

اینک به متن این گفتگو توجه فرمایید:

س - علی رغم تصورات اولیه و بیرونی نسبت به جوّ فرهنگی و اجتماعی تایلند که عمدتاً محصول تبلیغات رسانه‌های غربی است بنده در طی قریب دو ماه اقامت خود در تایلند شاهد نقش پر رنگ مذهب در زندگی اجتماعی مردم این کشور بوده‌ام و در طی هفته‌های گذشته شاهد گفتگوی رهبران ادیان بودایی، مسلمان و مسیحی در شبکه ۱۱ تلویزیون تایلند بودم که نشان از فضای همزیستی مسالمت آمیز پیروان ادیان مختلف در این کشور دارد.

همچنین نشان از درک واقع بینانه و روشن رهبران مذهبی این کشور از ضرورت‌های فرهنگی و اجتماعی اسان معاصر دارد، لطفاً اگر توضیحی در این

جهت دارید بفرمایید.

□ بله مردم تایلند میان دو جریان و واقعیت فرهنگی قرار گرفته‌اند: حقیقت و تعلیقات فرهنگی و مذهبی شرقی که ریشه در گذشته آنان دارد و جریان رو به گسترش فرهنگی غرب. متأسفانه جامعه تایلند به ویژه رهبران مذهبی در تقابل و رویارویی میان این دو جریان فرهنگی، کمی قدرت مقاومت خود به ویژه در برابر عوارض منفی ناشی از حضور فرهنگ غرب را از دست داده‌اند. ما هر روزه شاهد عقب نشینی آنان در برابر این جریان می‌باشیم.

نکته‌ی دیگری که بدان اشاره کردید، بنده شخصاً از دیرباز معتقد به گفتگو میان ادیان بوده‌ام و قبل از دیگران به این امر اقدام ورزیده و با دعوت از برخی از چهره‌های مسلمان و مسیحی این کشور با آنان به بحث و تبادل نظر پرداخته‌ام.

بنده معتقدم همه ادیان در یک مسئولیت و وظیفه که نجات انسان از ظلمت و پلیدی مادیت می‌باشد، سهیم و شریک می‌باشند. تنها با تشریک مساعی و تبادل نظر می‌توان به یک

هدف و نتیجه مشترک دست یافت و آن نجات انسان از این قید و بند است.

س: گذشته از تلاش‌هایی که بدان اشاره کردید، حضرت عالی برای تقویت باورهای مذهبی و فرهنگی به ویژه در میان جوانان تایلند که عمدتاً بیش از دیگران در معرض خطر قرار دارند، تاکنون چه اقداماتی را صورت داده‌اید؟

□ همانگونه که شاهد هستید، به ویژه از طریق شبکه‌های مواد مخدر و باندهای مربوط به فساد جنسی و ماساژ خانه‌های شبانه در کشور ما رو به گسترش بوده و عمدتاً جوانان در دام این گونه مفاسد گرفتار می‌آیند. از این رو ما در این مؤسسه در ایام تعطیلی مدارس برنامه‌ها و اردوهای آموزشی و مذهبی برای جوانان ترتیب می‌دهیم که هر ساله بیش از ۱۵۰۰ تن از جوانان در آن

شرکت می‌جویند. در این برنامه‌های آموزشی و فرهنگی سعی ما بر این است که جوانان را که به گروه‌های متعدد تقسیم بندی شده‌اند، با استفاده از مربیان ورزیده، با تعالیم مذهبی و ارزشهای معنوی آشنا کنیم.

ما اولین معبدی هستیم که در تایلند به این ضرورت فرهنگی و اجتماعی توجه داشته‌ایم و هر ساله برنامه‌های ویژه‌ای در این خصوص برای سنین مختلف نوجوان و جوان ترتیب می‌دهیم.

س- شاید یکی از دلایل اصلی رشد فرهنگ غربی در کشورهای جهان سوم به ویژه کشورهای شرقی، توجه و برنامه‌ریزی دستگاه‌های فرهنگی و تبلیغی غرب در ایجاد جاذبه و توجه به علایق و نیازهای جوامع به ویژه جوانان

بنده معتقدم همه ادیان در یک مسئولیت و وظیفه که نجات

انسان از ظلمت و پلیدی مادیت می‌باشد، سعیم و شریک

می‌باشند. تنها با تشریک مساعی و تبادل نظر می‌توان به یک

هدف و نتیجه مشترک دست یافت و آن نجات انسان

از این قید و بند است.

می‌باشد، امری که شاید کمتر مورد توجه دستگاه‌های فرهنگی و مذهبی این کشورها بوده و یا لاقلاً در این زمینه فعالیت لازم صورت نگرفته است. مؤسسه‌ی شما در رفع این نقیصه در خصوص ارتباط و فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی خود به ویژه با جوانان چه اقداماتی را صورت داده است؟

□ ما در فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی خود به این مهم نیز توجه داشته‌ایم، از این رو همواره سعی ما بر این بوده است که از ابزارها و روشهایی استفاده کنیم که مورد علاقه و مطابق با نیاز و خواست مخاطبین به ویژه جوانان باشد.

در برنامه‌های فرهنگی و آموزشی اشاره شده، ما برنامه‌هایی چون مسابقات ورزشی، اعطای جایزه و برپایی مسابقات فرهنگی و اردوهای آموزشی نیز پیش بینی کرده‌ایم چون معتقدیم که بدون توجه به گرایشها و نیازهای مخاطبین نمی‌توان به نتیجه‌ی اقدامات خود امید وار بود.

س - تا چه میزان به نتایج فعالیت‌های خود امید وار می‌باشید؟

□ علی رغم همه‌ی مشکلاتی که از جهت بودجه، تأمین مکان، خوابگاه و... پیش روی داریم و هیچ‌گونه کمکی نیز از سوی دولت صورت نمی‌گیرد، با این حال تا کنون شاهد نتایج مثبت و سازنده‌ای در این مسیر بوده‌ایم و بنده شخصاً از نتایج این فعالیت‌ها راضی می‌باشم.

س - ظاهراً حضرت عالی نقطه نظرات اصلاحی و منتقدانه‌ای نسبت به برخی روشهای جاری در جامعه مذهبی تایلند دارید، در صورت تمایل در این خصوص توضیح فرمایید.

□ عمده اعتقاد من متوجه برخی عمل کرده‌ها و برداشته‌ها به ویژه در زمینه‌ی مسایلی است که جنبه اجتماعی داشته و تبعات و عوارض آن متوجه جامعه می‌شود. برای مثال، بنده معتقدم هدایا و کمک‌هایی که از طرف مردم به معابد می‌شود، هیچ ضرورت ندارد که در همان معبد که بعضاً هیچ گونه نیازی نیز بدان ندارند، هزینه گردد، چرا که مصرف آن در راه رفع نیازهای محرومین و نیازمندان یقیناً مصلحت است و ثواب بیشتری دارد. نکته‌ی دوم این که این شیوه‌ی مدیریت در بسیاری

**رهبران مذهبی می‌بایستی
همانند درخت با ثمری
باشند که دیگران از میوه و
سایه‌ی آن بهره ببرند، نه
اینکه آنان از قِبل جامعه
به نان و نوایی برسند.**

می‌باشم که باید از دستور العمل بودا در خصوص وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی پیروی کنیم.

افراط و تفریط در هر مکتب وجود دارد همان گونه که در میان مسلمانان نیز برخی همانند صوفیه نسبت به دوری از اجتماع افراط کرده‌اند و گروهی دیگر صرفاً به اجتماع پرداخته و خود را فراموش کرده‌اند.

در آیین بودا شخص و اجتماع هر دو اصالت دارد هر چند معتقدیم تا شخص اصلاح نشود و به کمال و روشنایی نرسد، جامعه اصلاح نخواهد شد.

س - حضرت عالی که مطالعات تطبیقی ادیان نیز داشته و در مورد اسلام نیز مطالعه کرده‌اید، اولاً بفرمایید

از معابد موجب فساد مائی شده و ما شاهد اختلاسها و حیف و میل‌های فراوانی تاکنون بوده‌ایم.

گذشته از آن دخیل کردن برخی سلايق و باورهای غلط در امور مذهبی نیز از مواردی است که بنده در مورد آن نظر دارم و فعلاً جای بحث آن نیست.

تاکنون از طریق سخنرانیه‌ها و چاپ و نشر کتاب سعی کرده‌ام نقطه نظرات خود را ارائه دهم، هر چند این امر موجب شد تا عده‌ای به مخالفت برخیزند و گروهی نیز با آراء بنده همراهی کنند. بر این باورم که رهبران مذهبی می‌بایستی همانند درخت با ثمری باشند که دیگران از میوه و سایه‌ی آن بهره ببرند، نه اینکه آنان از قِبل جامعه به نان و نوایی برسند. س - ظاهراً نوع برداشت حضرت

عالی نسبت به امور مذهبی و اجتماعی؛ بیشتر با عقاید و باورهای آیین شمالی؛ یعنی، «مهایانا» تطابق دارد در حالی که حضرت عالی پیرو آیین جنوبی (هینا یانا) یعنی، «تراوادا» هستید.

□ بنده در عین التزام به ارزشها و باورهای سنتی مذهبی خود که در آیین تراوادا تجلی یافته است، بر این باور نیز

چه دیدگاه‌ها و ویژگی‌های مشترکی را میان اسلام و بودیسم یافته‌اید و ثانیاً تعامل و تبادل نظر و آراء ادیان مختلف را تا چه حد ضروری می‌دانید.

□ همه‌ی ادیان در یک ویژگی و هدف اساسی با یکدیگر شریک می‌باشند و آن رها کردن انسان از تعلقات مادی و متوجه کردن او به جهان معنویت می‌باشد.

اسلام و بودیسم نیز که در ردیف پنج دین بزرگ دنیا قرار دارند، در این ویژگی و هدف بیش از دیگر ادیان با یکدیگر شباهت دارند. چرا که اساس اعمال آیین بودا مراقبه و یا به عبارتی پیمودن راه به معنی تعهد قلبی به رعایت انضباط و گریز از افکار و خیالاتی است که مانع از رسیدن انسان به آرامش و روشنائی است و این دو حقیقت یعنی آزادی و کمال در اسلام نیز جزء اصول اساسی بوده و بیش از دیگر ادیان مورد توجه قرار گرفته است.

من فکر نمی‌کنم اگر ادیان و آیین‌های مذهبی بشری خود را در محدوده‌ی جغرافیایی و تعلقات گروهی خاصی منحصر و محدود می‌کردند،

می‌توانستند امروزه گسترش یابند و راهی برای نفوذ و ترویج عقاید خود به دیگر جوامع پیدا کنند. نمونه بارز اثبات این ادعا ادیان و آیین‌هایی هستند که در نقاط مختلف جهان روزی ظهور کردند ولی امروزه هرگز یاد و نامی از آنها در میان نیست. لذا یافتن فهم و زبان مشترک در هر دینی برای اینکه برای دیگر جوامع نیز قابل پذیرش و درک باشد، ضروری می‌باشد و این همان ویژگی مشترک تمامی ادیان بزرگ است.

س - حضرت عالی عمده‌ترین مشکل و چالش انسان معاصر را چه می‌دانید و برای رفع آن چه راه حلی را پیشنهاد می‌کنید؟

□ مادیگری و رقابت بشر جهت دستیابی به منافع مادی بیشتر و اسراف و کسب لذت‌های دنیایی و جسمانی، سرچشمه همه مصائبی است که بشر امروز بدان گرفتار آمده است. مشکل اول و اساسی انسان معاصر در این است که اشتهای سیری ناپذیری در مصرف دارد و برای اینکه این اشتهای خود را اشباع کند، به کمتر اصول و ارزشی گردن می‌نهد.

وقتی که حجم عظیم جمعیت را در تشییع جنازه آیت الله خمینی از تلویزیون مشاهده کردم، نسبت به تصورات گذشته‌ی خود از ایران تشکیک کردم و پی بردم که آیت الله خمینی در دل و جان ملتش جای دارد.

خمینی بنده تصور و شناخت صحیحی
از ایران و انقلاب اسلامی نداشتم و
عمدتاً قضاوت ما برگرفته از اطلاعات
غلطی بود که از سوی رسانه‌های غربی
در این جا منعکس می‌شد.

وقتی که حجم عظیم جمعیت را در
تشییع جنازه آیت الله خمینی از
تلویزیون مشاهده کردم، نسبت به
تصورات گذشته‌ی خود از ایران تشکیک
کردم و پی بردم که آیت الله خمینی در
دل و جان ملتش جای دارد.

همان طور که مشاهده می‌کنید،
یکی از شیوه‌های کاری بنده جهت
انتقال و ترویج ایده‌هایم استفاده از
سخنرانی و تکثیر نوار می‌باشد و من این
شیوه را از آیت الله خمینی آموخته‌ام.

حال آن که دستورات دین ایجاد
توازن میان زندگی پر از لذت و زندگی پر
از رنج و انتخاب راه میانه‌ای از این دو
است. التزام و پایبندی به اصول اخلاقی
نیز چاره اساسی این مشکل است؛ چرا
که تنها از این مسیر است که اعمال و
کردار آدمی به طریقی صحیح سوق داده
می‌شود.

س - آیا حضرت عالی مطالعات و
شناختی هم نسبت به کشور و مردم
ایران داشته‌اید؟

□ بله، بنده در زمان تحولات
سیاسی در ایران که منجر به پیروزی
انقلاب اسلامی شد، اخبار آن را دنبال
می‌کردم و تحولات جاری در آن ایام
برایم جالب بود. تا قبل از وفات آیت الله

پی‌نوشت‌ها:

۱ - این گفت و گو توسط وابسته فرهنگی ایران در تایلند انجام شده است.

Phra payom Kalayano. (۱)